

Leo Trotskij

Ett brev till det franska kommunistpartiets Paris-konvent¹

13 september 1922

Moskva

Kära kamrater!

Det franska kommunistpartiet stundande konvent är exceptionellt viktigt. Efter ett år av en djupgående intern kris som förlamade partiets förmåga, måste denna kongress förmå partiet att träda fram på den revolutionära handlingens breda huvudväg. För att konventet framgångsrikt ska kunna fullgöra sin uppgift är det nödvändigt att hela partiet kritiskt granskar den väg som har tillryggalagts, bildar sig en klar uppfattning av orsakerna till den svåra interna sjukdom som resulterade i politisk passivitet och vid kongressen med fast hand vidta alla nödvändiga åtgärder som behövs för att återställa partiets hälsa och återuppliva det. Detta brev har som mål att hjälpa det franska partiet att lösa denna uppgift.

1) Allmänna orsaker till partikrisen

Den officiella franska socialismen och den officiella franska syndikalismen bevisade under det [första – Red] imperialistiska kriget att de var helt förgiftade av en demokratisk och patriotisk ideologi. *l'Humanités* spalter och alla andra parti- och fackföreningspublikationer predikade dag ut och dag in att detta var ett krig för att få ett slut på alla krig, att det var ett rättvist krig, att Ententen under ledning av Frankrike representerade civilisationens högsta intressen, att Ententens seger skulle föra med sig en demokratisk fred, avväpning, social rättvisa osv. Efter att dessa fantasier, som var förgiftade med chauvinism, och hade förkroppsligats i den vidriga och motbjudande Versaillesfreden, hamnade den traditionella franska socialismen i en återvändsgränd. Dess inre svek var fullständigt och obestridligt blottlagt. Massorna drabbades av ideologisk bestörtning, partiets ledande kretsar förlorade sin balans och självförtroende. Det var under dessa omständigheter som partiet genomgick sin omvandling vid kongressen i Tours och anslöt sig till Kommunistiska internationalen. Utgången av denna kongress hade naturligtvis förberetts genom det outtröttliga och heroiska arbete som Kommittén för Tredje internationalen hade lagt ner. Icke desto mindre överraskades hela det internationella proletariatet av hastigheten med vilken dessa resultat uppnåddes vid denna tid. Tillsammans med dess viktigaste publikationer, vilka inkluderade *l'Humanité*, förvandlades partiets förkrossande majoritet till Kommunistiska internationalens franska sektion. De mest misskrediterade elementen, alla vars intressen och tankar var knutna till det borgerliga samhället, lämnade partiet. Denna snabba omvandling av ett socialistiskt parti till ett kommunistiskt parti, som var ett resultat av den skarpa motsägelsen mellan den demokratiska patriotismens ideologi och realiteten från Versailles, fick oundvikligen också negativa konsekvenser. Partiet bröt sig loss från sin egen historia, vilket dock ej innebar att det, på så kort tid, kritiskt hade lyckats granska och assimilera kommunismens teoretiska principer och den revolutionära politikens proletära metoder.

Dessutom har den revolutionära rörelsen under de två senaste åren antagit en mer gradvis och utdragen karaktär i Europa. Det borgerliga samhället antog något som liknande en ny jämvikt. I denna jordmån återupplivades inom kommunistpartiet gamla reformistiska fördomar om reformism, om pacifism och demokrati, som partiet formellt avsåg sig i Tours. Härav den oundvikliga interna strid som har resulterat i partiets djupgående kris.

¹ Detta brev från EKKI, som Trotskij utarbetat, skickades till det franska kommunistpartiets Paris-konvent som hölls i oktober 1922. EKKI:s representant vid detta konvent var den beryktade Manuilskij.

Efter Tours gick ett stort antal revolutionära syndikalister med i partiet. I och för sig var detta en mycket värdefull utveckling. Men just för att det inom vårt parti fanns en total brist på klarhet i frågan om det inbördes förhållandet mellan parti och fackföreningar, tenderade de syndikalistiska åsikterna, med krav på att partiet skulle avstå från att "blanda sig i" fackföreningsrörelsen, att förstärka den fullkomligt felaktiga tanken att partiet och fackföreningarna är två fullständigt självständiga krafter, vars enda band på sin höjd består i ömsesidig och vänskaplig neutralitet. Med andra ord var det inte de revolutionära syndikalisterna som omdanades i partiets smedja, utan det var tvärtom de som präglade partiet med sin anarkosyndikalism och på så sätt ytterligare spädde på det ideologiska kaoset.

Man kan därför säga att kongressen i Tours endast på ett grovhugget sätt fastställde den allmänna ramen inom vilken den svåra processen med partiets omvandling från ett demokratiskt, socialistiskt parti till ett kommunistiskt parti fortsätter ännu till dags dato.

2) Interna partigrupperingar

Krisens tydligaste och akutaste uttryck är tendenskampen inom partiet. Om dessa tendenser, begränsas till sina grundläggande grupperingar, är de fyra till antalet:

a) Högerflygeln. Ett återupplivande och en konsolidering av högerflygeln inom kommunistpartiet har fortgått längs minsta motståndets linje, dvs. längs linjen av pacifism som alltid kan räkna med att vinna ytliga framgångar i ett land med sådana traditioner som Frankrike, speciellt efter ett imperialistiskt krig. En humanitär och gråtmild pacifism som inte innehåller något revolutionärt erbjuder det bekvämaste skyddet för alla andra åsikter och sympatier i reformismens och pacifismens anda. I samma mån som det blev alltmer uppenbart att den proletära revolutionen var fördröjd började partiets högerflygel få självförtroende och djärvhet; när de europeiska borgarna fick ett allt större grepp över statsapparaterna efter kriget och när sovjetrepublikens ekonomiska svårigheter började mångfaldigas. Högerelementen visste och kände att de kunde få inflytande endast om partiets medvetenhet förblev formlöst och förvirrat. Av den anledningen, och utan att alltid vara djärv nog att öppet angripa kommunismen, förde de en allt hårdare kamp mot kraven på klarhet och precision i partiets idéer och organisation. Under parollen "åsiktsfrihet" har de försvarat friheten för småborgerligt intellektuella, samt grupper av advokater och journalister, att skapa förvirring och kaos i partiet och på så sätt lamslå dess handlingsförmåga. Alla som bröt mot partidisciplinen fann sympati i högerflygeln som alltid lyckas upptäcka enskilt mod varje gång någon deputerad eller journalist inte handlar enligt det proletära partiets program, taktik eller stadgar. Under parollen nationellt oberoende har de lanserat en kamp mot Kommunistiska internationalen. Istället för att kämpa för den ena eller den andra åsikten inom internationalen, vilken de formellt gått med i, har högern utmanat internationalens själva rättighet att "ingripa" i de olika partiernas interna liv. De har gått längre. Genom att identifiera Internationalen med Moskva började de på ett förtäckt och därför på ett desto farligare sätt ge antydningar till de franska arbetarna att det ena eller det andra av Kommunistiska internationalens beslut inte dikterades av världsrevolutionens intresse utan av Sovjetrysslands opportunistiska statsintressen. Om det verkligen vore så, eller om högerflygeln verkligheten trodde detta, då skulle de vara förpliktigade att sätta igång en oförsonlig kamp mot de ryska kommunisterna och stämpla dem som förrädare mot världskommunismens sak och uppmana de ryska arbetarna att störta ett sådant parti. Men högern drömde inte ens om att ta denna väg, vilken är den enda konsekventa och principfasta. De har inskränkt sig till antydningar och insinuationer där de försöker spela på de nationella känslorna hos en viss del av partiet och arbetarklassen. Denna flört med pseudodemokrati ("åsiktsfrihet") och nationalism (Paris mot Moskva) kompletterades med jämmer över splittingen med avvikarna [dissidenterna] och med att sondera terrängen för "Vänsterblockets" politik. I hela sin anda är högerflygeln därför

fientligt inställd till kommunismen och den proletära revolutionen. Det grundläggande kravet för partiets självbevarande är att rensa sina led från sådana riktningar och även de individer som sprider dessa tendenser. Det är självklart att partimedlemmar som öppet meddelat sin anslutning till högerflygeln inte kan inneha någon ansvarsfull post i det kommunistiska partiet. Detta är den första och helt klara förutsättningen för att övervinna den interna krisen.

b) "*Extremvänstern*". På partiets motsatta flygel hittar vi den så kallade extremvänstern där det, under en falsk, verbal radikalism inte så sällan döljer sig – sida vid sida med revolutionär otålighet – rent opportunistiska fördomar när det gäller arbetarklassens taktiska och organisatoriska frågor. Lokalism, autonomi och federalism, vilka är helt oförenliga med arbetarklassens revolutionära behov, finner sina anhängare hos den så kallade extremvänstern. Härifrån har då och då kommit uppmaningar till pseudorevolutionära aktioner, helt uppenbart inte i samklang med den rådande situationen och i strid med kommunismens realistiska politik. Bland majoriteten inom extremvänstern finns utmärka revolutionära kämpar vilket visade sig under förra årets erfarenheter och då speciellt genom Seinesfederationens erfarenheter. Under en korrekt och fast partiledning kommer denna majoritet att göra sig av med de pseudorevolutionära fördomarna till förmån för en verklig kommunistisk politik. Men utan tvivel finns det inom denna flygel isolerade företrädare för den anarkoreformistiska typen, som alltid är ivriga att skapa ett block med högern mot en kommunistisk politik.. En vaksam och strikt kontroll över framtida aktiviteter från dessa element är ett absolut nödvändigt tillägg till det pedagogiska arbetet bland dessa partier vars oerfarenhet utnyttjas av "*extremvänsterns*" anarkosyndikalister.

c) *Vänsterriktningen*. Ideologiskt och vad gäller personlig sammansättning utgör vänsterriktningen i huvudsak fortsättningen och utvecklingen av Kommittén för Tredje internationalen. Vänsterriktningen har otvivelaktigt gjort allt för att i handling och inte enbart i ord föra partiet i harmoni med Kommunistiska internationalens principer. Det har förekommit ett visst uppvaknande i vänstergruppens aktiviteter på grund av högerflygelns konsolidering och dennas aggressiva politik gentemot kommunistiska principer, politik och disciplin. EKKI, som på sin tid upplöste Kommittén för Tredje internationalen för partienighetens sak, vidtog alla nödvändiga åtgärder för att avstyra faran för att en fraktionssituation skulle återuppträda, vilket blev väldigt tydligt från den stund när högerflygeln, i frånvaron av nödvändigt motstånd, blev tillräckligt djärv för att öppet trampa på kommunismens idéer och partiets och internationalens stadgar. EKKI såg inte och ser inte några indikationer i vänsterns (*La Gauche*) aktiviteter som tyder på att vänstern försöker skapa en sluten fraktion. Tvärtom, i full harmoni med EKKI:s beslut och direktiv upprätthåller vänstern behovet av fullständig enhet och sammanslagning av alla uppriktiga kommunistiska element för att rensa partiet från alla gamla splittrande och söndrande spår från det förgångna.

d) Den största och minst definierade gruppen utgörs av *Centern*, vilken klarast speglar det franska partiets utveckling som beskrivits i början av detta brev. Den snabba övergången från socialism till kommunism under trycket från revolutionära stämningar bland medlemmarna har resulterat i att det inom partiet samlats talrika element vars aktning för den kommunistiska fanan är väldigt uppriktig men som långtifrån alls har undanröjt sitt demokratiskt-parlamentaristiska och syndikalistiska förflutna. Många av centerns representanter tror helt uppriktigt att ett förkastande av de värsta av demokratins och nationalismens avarter är helt tillräckligt för att förvandla partiet till ett kommunistiskt parti. I deras ögon avgjordes frågan genom det formella antagandet av de 21 villkoren i Tours. Utan att vara tillräckligt medvetna om den djupgående interna pånyttfödelse som partiet fortfarande måste genomgå innan det kan bli ledare för den proletära revolutionen i den kapitalistiska reaktionens främsta citadell och i tron att konventet i Tours redan löst de huvudsakliga svårigheterna, såg centerns representanter ogillande på att man tog upp partiets taktiska och organisatoriska problemen

och var benägna att anse principiella konflikter som personligt käbbel och klagomål från enskilda kretsar. Den ideologiskt betydelselösa och diskrediterade högern kunde höja sitt huvud endast på grund av att centern, som satt i ledningen för partiet, misslyckades motverka den. Fångad mellan de mer eller mindre utkristaliserade höger- och vänstergrupperingarna blev centern därefter berövad all självständig politisk fysionomi. Försök från diverse representanter från centern, som kamrat Daniel Renoult, att skapa en självständig plattform resulterade i praktiken till att han höll med högern i några frågor och extremvänstern i andra och på så sätt endast ökade den ideologiska förvirringen. Det är ställt utom all tvivel att några representanter från centern dras helt mot höger och fortsätter att fungera återhållande på partiets tillväxt. Men uppgiften för majoriteten av centerns ledande element – och vi hoppas att de kommer att fullfölja denna uppgift – består i att stå fast i Kommunistiska internationalens beslut och att, sida vid sida med vänsterriktningen, rensa partiet från alla de element som i praktisk politik har visat, visar och kommer att visa att de inte hör hemma i de kommunistiska leden, och på så sätt stärka partiets disciplin och förvandla partiet till ett tillförlitligt instrument till revolutionär handling.

Sida vid sida med vänsterns representanter, som under de svåraste dagarna bevisat sin lojalitet med den proletära revolutionens sak, måste de representanter för centern som visat på en genuin villighet att inleda en ny era i det franska partiets liv gå in i centralkommittén.

3) Enhetsfrontsfrågan

Internationalen ställdes inför frågan om enhetsfronten i samma mån som de kommunistiska partierna i de viktigaste länderna började övergå från ett förberedande ideologiskt och organisatoriskt arbete till massaktionens väg. Av ovan framförda skäl togs det franska partiet på sängen vad gäller frågan om enhetsfronten. Det visade sig genom att partiet tog felaktiga beslut i denna fråga. Trots detta kan och måste enhetsfrontspolitiken, genomförd av ett homogent centraliserat revolutionärt parti, få en enorm betydelse inom den franska arbetarrörelsen.

Före kriget var de sociala förhållandena i Frankrike de trögaste i hela Europa. Ekonomins relativa stabilitet ihop med förekomsten av ett stort antal småbönder utgjorde källan till en konservatism i det politiska livet, vilken även påverkade arbetarklassen. Ingen annanstans hade revolutionära och pseudorevolutionära sekter så starkt grepp som inom den franska arbetarrörelsen. Ju dunklare framtidsperspektiven för en social revolution var, desto mer strävade varje gruppering, fraktion och sekt efter att förvandla sig själv till en självtillräcklig, sluten värld. Ibland bekämpade dessa fraktioner varandra för att få inflytande, som Guesdisterna och Jaurèisterna; vid andra tillfällen begränsade de sitt inflytande genom principen att inte blanda sig i, som Jaurèisterna och syndikalisterna. Varje liten gruppering, speciellt dess byråkrati, ansåg sin existens som ett mål i sig. Till detta kom de alltid närvarande karriäristiska övervägandena: pressen blev i sig ett mål för journalisterna; parlamentsplatser för de deputerade. Dessa traditioner och vanor, ett resultat av en lång demokratisk historia i en konservativ miljö, är än idag väldigt stark i den franska arbetarrörelsen.

Det kommunistiska partiet skapades inte för att bara existera som en fraktion i proletariatet vid sidan av avvikarna, anarkosyndikalisterna och de övriga, utan snarare för att skaka om dessa konservativa grupperingar och fraktioner i deras själva grundvalar; för att avslöja deras fullständiga oförmåga att se den revolutionära epokens behov och uppgifter och på så sätt förmå proletariatet att bli medvetet om sig självt som klass, vars alla delar förenas dynamiskt genom enhetsfronten mot borgarklassen och dess stat. En parlamentarisk socialistisk organisation eller propagandasekt kan existera under årtionden inom ett och samma ramverk som försäkrar den några få parlamentsplatser eller en viss marknad för pamfletter. Men den

sociala revolutionens parti tvingas att i handling lära sig hur man sluter samman arbetarklassens majoritet, och för detta ändamål använder sig av varje möjlighet till masskamp som uppstår. De grupperingar och fraktionerna som överlevt sig själva har ett intresse av att i ett orubbat och oföränderligt skick bevara alla barriärer som splittrar upp arbetarklassen i segment. Vi å andra sidan har ett avgörande intresse av att riva ned dessa konservativa barriärer och lära arbetarklassen att följa vårt exempel. I detta ligger hela betydelsen av enhetsfrontpolitiken, en betydelse som härstammar direkt från vårt partis socialrevolutionära innersta natur.

Ur denna synvinkel är allt tal om att vi borde acceptera en enhetsfront med massorna men inte med ledarna rent skolastiskt. Detta är som att säga att vi accepterar att strejka mot kapitalisterna men vägrar förhandla med dem. Det är omöjligt att leda strejkkamper utan att vid något tillfälle inleda förhandlingar med kapitalisterna eller deras företrädare. Det är precis lika omöjligt att uppmana de organiserade massorna till enad kamp utan att förhandla med dem som en viss sektion av massan gjort till sina företrädare. Vad som blir tydligt i denna oförsonlighet är politisk passivitet, att bortse från den viktigaste uppgiften för vilken kommunistpartiet faktiskt skapats.

Vi anser det nödvändigt att här analysera några av invändningarna mot enhetsfronten som förts fram nyligen, speciellt av kamrat Daniel Renoult, och som till synes grundas på Kommunistiska internationalens och dess olika sektioners erfarenheter.

Vi får veta att försöket att sammankalla en världskongress för arbetare inte krönts med framgång utan att det tvärtom förvärrat kampen som andra och 2,5 internationalerna för mot kommunismen. Det görs ett försök att dra samma slutsats från erfarenheterna av enhetsfronten i Tyskland. Vad vi i verkligheten ser här, får vi höra, är inte en proletariats enhetsfront utan ett socialdemokraternas och de oberoendes förbund mot kommunisterna.

Ingen bestrider dessa fakta. Men de kan endast användas som argument mot enhetsfrontpolitiken av dem som genom enhetsfrontpolitiken försöker mildra de politiska motsättningarna, eller förvandla Ebert, Scheidemann, Vandervelde, Renaudel, Blum och Longuet till revolutionärer. Men sådana förhoppningar kan endast hysas av opportunisterna; och, som vi faktiskt ser, representerar inte kamrat Renoults och hans gelikars ståndpunkt revolutionära åsikter utan opportunisterna som börjat misströsta. Vår uppgift är inte alls att omskola Scheidemann, Blum, Jouhaux och Co., utan att befria deras organisationer från konservatismen och bana en väg för massornas aktioner. När allt kommer omkring kan det kommunistiska partiet enbart vinna på detta. Bland massorna är längtan efter enighet stor. Vid ett visst tillfälle tvingade vår agitation till och med andra och 2,5 internationalerna att gå med på förhandlingar med oss om att hålla gemensam arbetarkongress. Det är ställt utom all tvivel att socialdemokraterna och de oberoende gjorde vad de kunde för att krossa enhetsaktioner, och under kampen mot kommunisterna i denna fråga har de kommit ännu närmare varandra. I Tyskland har detta lett till att förberedelser har inletts för ett fullständigt sammangående mellan båda dessa partier. Endast de som inte alls förstår vilken komplicerad bana arbetarklassens politiska utveckling tar kan i detta se ett sammanbrott för enhetsfrontpolitiken. De oberoendes sammangående med socialdemokraterna kommer temporärt få det att se ut som om de växt sig starkare i förhållande till oss. I verkligheten är dock detta sammangående helt till vår fördel. De oberoende kommer att försöka hålla tillbaka socialdemokraterna från att fullgöra sin borgerligt demokratiska regeringsroll; med långt större framgång kommer socialdemokraterna att hålla tillbaka de oberoende från att spela sin "oppositionsroll". Med förlusten av den formlösa klump som utgjorde de oberoende kommer kommunistpartiet att för arbetarklassen framstå som den enda kämpande kraften mot borgarklassen och mana arbetarklassen till en enhetsfront i denna kamp. Detta kan inte undgå att förändra styrkeförhållandena till vår fördel. Det är ganska troligt att det förenade socialdemokratiska partiet när vår växande styrka gör sig

gällande på ett eller annat sätt kommer att tvingas acceptera parollen om enhetsfronten. I en sådan situation kommer kommunisterna, som är de beslutsammaste förkämparna för arbetarklassens delvisa och allmänna intressen, att endast vinna fördelar bland arbetarna. Som ett resultat av detta tillfälliga samarbete kommer socialdemokraterna åter att rygga tillbaka bort från kommunisterna, denna gång hårdare, och kommer att dra igång en ännu bittrare kampanj mot dem. Kommunistpartiets kamp för inflytande över arbetarklassen följer inte en rät linje, utan snarare en komplicerad krökt linje vars allmänna riktning går uppåt, förutsatt att själva kommunistpartiet är homogent och disciplinerat.

Den obestridliga politiska framgången för enhetsfrontspolitiken är redan klar, vilket kamrat Clara Zetkins² rapport, som är bilagd detta brev, vittnar om.

* * *

Vissa franska kamrater, som till och med är beredda att ”i princip” acceptera enhetsfrontstaktiken, anser att den för tillfället inte passar Frankrike. Vi påstår däremot bestämt att i inget annat land är enhetsfrontstaktiken så omöjlig att fördröja och så absolut nödvändig som i Frankrike. Detta bestäms för det första av tillståndet i den franska fackföreningsrörelsen.

Den splittring av den franska fackföreningsrörelsen som Jouhaux och Co. genomförde av politiska skäl är ett brott som inte är mindre allvarligt än denna klicks uppträdande under kriget. Varje riktning och lära garanteras möjligheten att skapa sin egen gruppering inom arbetarklassen. Men fackföreningarna är arbetarklassens grundorganisationer och fackföreningsorganisationernas enhet bestäms av behovet av att försvara de arbetande massornas mest grundläggande intressen och rättigheter. En splittring av fackföreningsorganisationerna av politiska skäl är samtidigt ett förräderi mot arbetarna såväl som ett erkännande av sin egen bankrutt. Endast genom isolering – genom en avsplittring – av en liten del av arbetarklassen från de revolutionära grupperingarna kunde Jouhaux och Co. för en tid hoppas behålla sitt inflytande och sin organisation. Men av detta skäl har de reformistiska fackföreningarna upphört vara fackföreningar, det vill säga arbetarnas massorganisationer, och istället blivit ett förklätt politiskt parti för Jouhaux och Co.

Det är ingen tvekan om att det även bland de revolutionära anarkosyndikalisterna fanns sådana som stödde splittringen. Eftersom de står främmande inför den proletära revolutionens breda uppgifter begränsar dessa element på det hela taget sitt program till att skapa en klerikalt-anarkistisk sekt, med sin egen hierarki och egen församling. De ingår en ”pakt” med sig själva, en hemlig överenskommelse med vars hjälp de lovar hjälpa varandra att vinna ledande poster; och på så sätt passar splittringen inom fackföreningsrörelsen dessa klickar på bästa sätt.

I denna fråga har vår inställning varit, och fortsätter att vara, fullständigt orubblig. Här som i alla andra saker sammanfaller vårt partis intressen med arbetarklassens verkliga intressen – arbetarklassen behöver enade fackföreningar och inte några utbrytargrupper. Naturligtvis ligger den revolutionära Arbetarkonfederationen [Confédération Générale du Travail, CGT] närmare oss än den reformistiska konfederationen. Men det är vår plikt att kämpa för att återställa de fackliga organisationernas enhet, inte i någon dunkel framtid utan precis nu, omedelbart, för att slå tillbaka den kapitalistiska offensiven. Splittringen inom

² Clara Zetkin (1857-1933) – en veteran inom den tyska arbetarrörelsen, som gick med i de socialistiska leden under Bismarcks ”tvångslagar” mot socialisterna. Från 1892 var hon redaktör för *Gleichheit* (Jämlikhet), en tidskrift speciellt riktad till kvinnor. Hon var framstående i sitt arbete som grundare, teoretiker och aktivist inom kvinnorörelsen. Hon deltog i Spartakusförbundet tillsammans med Rosa Luxemburg och Karl Liebknecht. I mars 1915 organiserade hon den internationella socialistiska kvinnokonferensen i Bern. Hon satt som medlem i EKKI (Kominterns exekutivkommitté) och var generalsekreterare i Kominterns Internationella kvinnosekretariat. Efter Lenins död användes hon som redskap av den stalinistiska apparaten.

fackföreningsrörelsen är den kriminella fackbyråkratins verk. De vanliga medlemmarna hos båda grupperingarna ville inte och vill inte ha splittring. Vi måste gå med massorna mot den splittrande och svekfulla fackbyråkratin.

Den revolutionära Arbetarkonfederationen [CGTU] kallar sig själv enad ("unitaire"). För anarkosyndikalisterna är detta endast ett hycklande påstående. Men för oss kommunister är det ett banér. Vi är förpliktigade att varje gång ett tillfälle yttrar sig, och då speciellt vid varje tillfälle för massaktion, förklara att existensen av den revolutionära Arbetarkonfederationen inte är ett mål i sig utan endast ett medel för att uppnå största möjliga enhet inom fackföreningsrörelsen. Vände sig partiet under Havrestrejken öppet till båda förbunden med ett förslag om att de skulle samordna sina krav för att hjälpa denna strejk? Det gjorde det inte, vilket var ett stort misstag. Omständigheten att CGTU motsatte sig detta kan på intet sätt utgöra ett alibi. För vi är inte förpliktigade att endast göra vad CGTU vill. Vi har faktiskt våra egna kommunistiska åsikter om fackföreningsorganisationers uppgifter och när en facklig organisation gör ett fel måste vi, på vårt eget ansvar, öppet rätta till detta fel, inför de arbetande massornas ögon för att på så sätt hjälpa arbetarklassen att undvika liknande misstag i framtiden. Vi var förpliktade att fråga båda förbunden öppet, inför ögonen på hela proletariatet, om de var villiga att gå samman för att utarbeta ett gemensamt program för att hjälpa Havrestrejken. Sådana konkreta förslag, sådana handlingsprogram utarbetade av oss i förväg måste oförtröttligt föras fram vid varje lämpligt tillfälle, på ett nationellt eller lokalt plan beroende på frågornas karaktär och rörelsens omfattning. CGTU kan inte och kommer inte att ställa hinder i vägen för sådana initiativ. För att hindra sina medlemmar att komma i kontakt med revolutionen, kommer CGT att fortsätta dra sig undan. Så mycket värre för CGT. Enhetsfrontspolitiken kommer att bli en murbräcka som slår hål på Jouhaux och Co.:s sista befästningar.

Detta är dock ej tillräckligt. Som parti kan vi inte stå vid sidolinjen under en sådan stor händelse som Havrestrejken. Vi kan ej heller tillåta herrar avvikare [dissidenter] att vänta ut dem eller att tiga vid sidlinjen. Vi borde dessutom ha skickat dem, avvikarna, en direkt och offentlig inbjudan till en konferens. Det finns inte, kan heller inte finnas något, rationellt argument mot ett sådant förslag. Och om, under påverkan av situationen och under våra påtryckningar, avvikarna tagit ett halvt steg framåt i strejkens intresse, skulle de på så sätt ha gjort arbetarna en stor tjänst och majoriteten av de arbetande massorna, inklusive de som följer avvikarna, skulle ha förstått att det var våra påtryckningar som gjorde att de tog detta politiska steg. Hade avvikarna vägrat skulle de ha misskrediterat sig själva. Å andra sidan skulle vi inte enbart ha fullgjort vår plikt gentemot en sektion av proletariatet som vid den tiden var inbegripen i en aktiv kamp, dvs. de strejkande i Havre, utan vi skulle även ökat på vår auktoritet. Endast en outtröttlig, orubblig och flexibel propaganda till förmån för enhet, baserad på massaktionens levande fakta, förmår bryta ner sekterismens barriärer och slutna kretsar inom arbetarklassen, höja dess känsla av klassolidaritet och därigenom ovillkorligen öka vårt eget inflytande.

Med all denna aktivitet som grund skulle parollen om en arbetarregering, väckt vid en lämplig tidpunkt, kunna utveckla en kraftfull dragningskraft. Vid en passande tidpunkt, som förberetts av händelserna och vår propaganda, ska vi rikta oss till de arbetande massorna som fortfarande avvisar revolutionen och proletariatets diktatur eller som helt enkelt ännu ej mognat tillräckligt för dessa frågor och tala till dem på följande vis: "Ni kan nu se hur borgarklassen återupprättar sin egen klassenighet under 'Vänsterblockets' tecken och förbereder sin egen 'vänsterregering' som faktiskt enar borgarklassen i sin helhet. Varför skulle inte vi, arbetare som tillhör olika partier och riktningar, tillsammans med partilösa arbetare kunna skapa vårt eget proletära block för att försvara våra egna intressen? Och varför skulle vi inte kunna föra fram vår egen arbetarregering?" Här har vi en enkel och klar framställning av hela frågan.

Men kan vi kommunister verkligen delta i samma regering som Renaudel, Blum och resten av dem? – kommer en del kamrater att fråga. Under vissa förhållanden kan detta tillfälligtvis visa sig oundvikligt, precis som vi ryska kommunister till och med efter oktoberrevolutionen, var beredda att låta mensjeviker och socialistrevolutionärer (SR) sitta med i regeringen och vi tog faktiskt med vänster-SR. Men idag väcks tyvärr inte frågan i Frankrike, på ett sådant praktiskt sätt. Det som står på dagordningen är inte det omedelbara eller förestående bildandet av en arbetarregering med deltagande från Frossard och Blum utan snarare gäller det att agitatoriskt ställa ett arbetarnas block mot det borgerliga blocket. För att komma därhän att bildandet av en arbetarregering står på dagordningen är det för det första nödvändigt att samla majoriteten av arbetarklassen kring denna paroll. När vi väl nått dit, det vill säga, stunden då arbetaravvikarna och medlemmarna av CGT kräver en gemensam arbetarregering, då kommer Renaudels, Blums och Jouhaux aktier inte att vara värda speciellt mycket då dessa gentleman endast kan hävda sig genom samarbete med borgarklassen, vilket förutsätter att arbetarklassen är splittrad.

Det är helt klart, att när väl majoriteten av den franska arbetarklassen enas under en arbetarregerings fana kommer vi inte att ha något skäl överhuvudtaget att oro oss över sammansättningen av denna regering. En verklig framgång för parollen om en arbetarregering skulle redan ha inneburit, det följer av sakens natur, inledningen på den proletära revolutionen. Det är detta som de kamrater inte förstår, de som närmar sig paroller för formens skull och betraktar dem utifrån den verbala radikalismens måttstock, utan att ta hänsyn till den process som sker inom arbetarklassens självt.

Att lägga fram den sociala revolutionens program och ställa det mot avvikarna och syndikalistreformisterna på ett ”oförsonligt” sätt, samtidigt som man vägrar att gå med på några förhandlingar som helst med dem förrän de erkänt vårt program – är en väldigt enkel politik som varken kräver påhittighet eller energi, varken flexibilitet eller initiativ. Det är inte en kommunistisk politik. Vi kommunister söker efter metoder och vägar för att föra de fortfarande omedvetna massorna politiskt, praktiskt och i handling till den punkt då de själva börjar ställa den revolutionära frågan. Enandet av arbetarnas förtrupp under den sociala revolutionens fana har redan genomförts i form av det kommunistiska partiet. Detta parti måste nu sträva efter att ena hela arbetarklassen på grundval av det ekonomiska motståndet mot kapitalismen såväl som på grundval av det politiska motståndet mot borgarklassen och dess regeringsblock. Vi ska på så sätt föra den sociala revolutionen närmre och förbereda proletariatet för seger.

4) Den franska kommunismens främsta politiska uppgift

Kampen mot Versaillesfördraget och att dra in än bredare massor till denna kamp samtidigt som man ger den en än mer bestämd karaktär – detta är det franska kommunistpartiets centrala politiska uppgift.

Den franska borgarklassen kan upprätthålla den regim som Versaillesfreden skapat, som är så monstruös och ödesdiger för Europa, endast genom att militärt överanstränga det franska folket och genom att oförtrutet plundra och ruinera Tyskland. De ständiga hoten om att ockupera tyskt territorium utgör ett av de största hindren som står i vägen för den proletära revolutionens tillväxt i Tyskland. Å andra sidan stärker de materiella resurser som stjäls från det tyska folket den franska borgarklassens ställning, vilken idag utgör den främsta kontrarevolutionära kraften, inte enbart i Europa utan i hela världen.

Samtidigt är det odiskutabelt att den franska borgarklassen använder det tyska krigsskadeståndet till att skapa en privilegierad ställning för en så stor del av den franska arbetarklassen som möjligt för att underlätta för den franska kapitalismen att slå ner det franska proletariatet som helhet. Vi har sett samma politik under flera årtionden i Storbritannien, men i en något

större skala. Den brittiska borgarklassen plundrade kolonier och exploaterade de mer underutvecklade länderna, använde en liten del av sitt globala rov för att skapa ett privilegierat skikt av arbetararistokrater som hjälpte borgarklassen att suga ut de arbetande massorna ännu grymmare och dessutom ostraffat. Det var så den ytterst korrupta byråkratin i den brittiska fackföreningsrörelsen fick sin träning. Naturligtvis kom den franska borgarklassens imperialistiska försök något sent ut på detta fält precis som vad gäller allt annat. Den europeiska kapitalismen befinner sig inte längre i den progressiva tillväxtens cykel; den befinner sig i förfallets cykel. Och den franska kapitalismens kamp för att upprätthålla Versaillesregimen sker till priset av fortsatt desorganisation och ökande försvagning av det ekonomiska livet i Europa som helhet. Det är emellertid fullständigt uppenbart att den tid som den franska kapitalismen kommer att kunna fortsätta sin ödesdigra verksamhet till stor del beror på hur energiskt kommunistpartiet kommer att kunna utveckla en aktiv kamp mot Versaillesfreden och dess upphovsman, den franska borgarklassen.

Det finns ingen och det kan inte råda någon tvekan om att avvikarna och syndikalist-reformisterna har aktiva och medvetna anhängare bland den lilla del av arbetarklassen som har ett direkt eller indirekt intresse i krigsskadeståndets rövarregering. De ekonomiska aspekterna och psykologin hos dessa element är i grunden parasitära till sin natur. Herrar Blum, Jouhaux och andra är de fulländade politiska och fackliga uttrycken för denna parasitära anda som binder vissa element bland arbetararistokratin och byråkratin till Versaillesregimen i Europa. Dessa klickar är oförmögna att föra en verklig kamp mot Frankrikes existerande tjuvaktiga hegemoni, eftersom denna kamp oundvikligen även skulle utdela slag mot dem själva.

Kampen för den sociala revolutionen i Frankrike idag ställer proletariatet framförallt mot den franska kapitalismens militära hegemoni, som kampen mot fortsatt plundring av Tyskland, såväl som kampen mot Versaillesfreden. Det franska kommunistpartiets verkligt internationalistiska och verkligt revolutionära karaktär måste bevisas och utvecklas i just denna fråga.

Under kriget tog sig det proletära partiets internationella karaktär uttryck i förkastandet av principen om nationellt försvar, eftersom detta förkastande vid denna tidpunkt var dynamiskt till sin karaktär och pekade hän mot mobiliseringen av de arbetande massorna mot borgarklassens fädernesland. För närvarande slukar och tillägnar sig den franska borgarklassen ett exempellöst rov, och då är förkastandet av det nationella försvarets princip från det kommunistiska partiets sida i sig nödvändigt men helt otillräckligt. Borgarklassen kan lätt förlika sig med en högtravande antipatriotism fram till dess ett nytt krig bryter ut. Idag kan endast en kamp mot frukterna av det nationella försvarets plundringar, kamp mot krigsskadestånd och Versaillesfreden få ett verkligt och sant revolutionärt innehåll. Endast genom denna kamp kommer partiet att på samma gång kunna pröva och härda sina medlemmar, samt skoningslöst sopa undan alla delar som infekterats av den nationella parasitismens farsot, om sådana delar fortfarande lurar i några vrår och skrymslen i det kommunistiska partiet.

Även i denna fråga måste er kongress inleda en ny era av revolutionär masskamp mot Versailles och mot de som stödjer Versailles.

5) Organisationsfrågor

De organisatoriska frågorna följer automatiskt av föregående överväganden. Vad det handlar om är att säkerställa kommunistpartiets karaktär som en genuint proletär organisation, intimt förenad med arbetarrörelsens alla former, och att utsträcka dess förbindelser till alla arbetarorganisationer och -grupperingar, i lika hög grad kontrollera och vägleda kommunisternas aktivitet i parlamentet, i pressen, kommunerna, distriktsfullmäktige, fackföreningar och kooperativ.

Sett utifrån denna ståndpunkt är det ändringsförslag av partiets stadgar och press som centralkommittén framlagt otvivelaktigt ett steg framåt. Det är utan tvivel så att dessa stadgar och formella organisatoriska förändringar bara kan få någon betydelse om all aktivitet från partiets ledande organ motsvarar dem till sitt innehåll. I detta sammanhang är frågan om sammansättningen av partiets centralkommitté oerhört viktigt. För att fastställa denna sammansättning är enligt vår mening två kriterier av yttersta vikt: För det första måste centralkommittén personifiera enandet av vänstern och centern mot högern, dvs. mot opportunist och för centralism, för att främja en revolutionär politisk massaktivitet. För det andra måste majoriteten vara arbetare, och dessutom arbetare som är nära knutna till fackföreningsorganisationerna. Betydelsen av det första kriteriet har redan förklarats; vad gäller det andra är det nödvändigt att säga några ord.

Att säkerställa partiets band till massorna innebär först och främst att säkerställa banden till fackföreningarna. Det är nödvändigt att en gång för alla undanröja uppfattningen, som är befängd och vansinnig sett ur revolutionens ståndpunkt, att partiet inte har något att göra med fackföreningarna eller med dess uppgifter. Självfallet är en facklig organisation som sådan självständig, dvs bestämmer sin egen politik på grundval av arbetardemokrati. Men partiet är även det självständigt på så sätt att ingen anarkosyndikalist kan föreskriva vilka frågor det får eller inte får beröra. Det kommunistiska partiet har inte bara rätt utan även skyldighet att försöka nå de ledande posterna i fackföreningarna på basis av fackföreningsmedlemmarnas frivilliga förtroende för partiets paroller och politik. Det måste en gång för alla bli ett slut på en regim där fackföreningarna kontrolleras av anarkosyndikalistiska klickar, som är ömsesidigt förbundna av hemliga överenskommelser likt frimurarkarriärer. Partiet går med i fackföreningarna med öppna ögon. Alla kommunister arbetar inom fackföreningarna som kommunister och är bundna av de kommunistiska cellernas partidisciplin. Vad gäller frågor som rör fackföreningsaktioner är kommunisterna naturligtvis underordnade fackföreningens disciplin. Sett ur denna synvinkel är det väldigt viktigt att ett stort antal fackliga aktivister tas med i centralkommittén. De kommer att säkra banden mellan centralkommittén och massorganisationerna; och å andra sidan kommer centralkommittén all bli den främsta skolan för en kommunistisk politik; och vårt franska parti är i väldigt stort behov av att utbilda revolutionära arbetarledare.

* * *

Detta är huvuduppgifterna inför det franska kommunistpartiets kommande konvent. Kommunistiska internationalen kommer att följa dess förhandlingar och resultat med allra största uppmärksamhet. Internationalens krävande hållning gentemot Frankrikes kommunistparti är egentligen en krävande hållning gentemot sig själv eftersom det franska partiet är en av dess viktigaste sektioner. De djupgående motsättningar som finns inneboende i den franska kapitalistiska republikens situation kommer inom en nära framtid, hoppas vi, att för det franska proletariatet öppna möjligheter till de största historiska aktioner. Under det att vi förbereder oss för dem är det nödvändigt att ha en väldigt vaksam och krävande inställning gentemot oss själva. Detta brev har inspirerats av tanken på det franska proletariatets stora historiska uppgift. Den krävande inställning som Internationalen uppvisat gentemot sina partier vilar på ett djupgående förtroende för världsproletariatets revolutionära utveckling och, framför allt, för det franska proletariatets.

Det franska kommunistpartiet kommer att övervinna sin interna kris och höja sig i nivå med sina gränslösa revolutionära uppgifter.

(Bilaga) Enhetsfronten i Tyskland *

Det förestående sammangåendet mellan SPD och USPD³ är inte ett resultat av enhetsfronten utan en karikatyr av den. Sammgåendet har tvingats fram av dessa två partiers ledares behov av att skyla över sin totala bankrutt genom nya knep. Med vetskap om behovet av att ena de proletära styrkorna, ett behov som massorna känner av, utnyttjar de reformistiska ledarna från båda partier detta för ett ont syfte: För att förena sig med borgarklassen mot kommunisterna. Sammgåendet är det naturliga och oundvikliga slutresultatet av att dessa partier ersätter klasskampens program med en politik av ”nationell enighet”, en klassarbetspolitik. Hela den kvarvarande skillnaden mellan dem handlar endast om detta att Scheidemans anhängare har förkastat revolutionär frasmakeri medan Ditmans anhängare fortfarande tar sin tillflykt till det. Mellan dessa två reformistiska partier finns inga principiella eller taktiska skillnader och därför finns det inget som hindrar deras sammgående. De måste verkligen gå samman för att återfå en viss styrka eller åtminstone ett sken av styrka. Tysklands Socialdemokratiska parti (SPD) förlorade förra året 46 000 medlemmar, en enorm förlust till och med för dess ypperliga organisation. Tysklands Oavhängiga Socialistiska Parti (USPD) har ännu inte offentliggjort sin rapport, men det är en offentlig hemlighet att detta parti inte vet hur det ska klara av sitt underskott och dess centrala organ *Freiheit* är i gungning. Men huvudsaken är att båda dessa partier måste anstränga alla sina resurser för att återvinna, även om det endast blir delvis, sin tidigare popularitet, komprometterade som de är genom sin reformistiska politik som har kastat dem i armarna på Stinnes. Därför har de fortsatt att på ett ondskefullt sätt använda den populäraste parollen bland massorna. Men massorna kommer snart att upptäcka hur djup och fundamental skillnaden är mellan en organisk förening av dessa två partier och enandet av de proletära massorna för deras egen kamp.

Jämsides med denna organiska förening av de två reformistiska partierna fortsätter det kommunistiska partiet sitt outtröttliga arbete för enhetsfronten mot dessa partiers ledare och mot fackföreningsbyråkratin. Framgångar var uppenbara redan under kampanjen som lanserades i samband med mordet på Rathenau.⁴ I provinserna Rhen och Westfalen, med sina stora industricentra, har det i många städer och distrikt bildats aktionskommittéer, sammansatta av representanter från de två reformistpartierna, kommunistpartiet och fackföreningarna. (I några fall bildades kommittéer i *Gewerkschaftliche Kartelle* i speciella lokalområden eller distrikt och representanter för de tre partierna valdes till dem.) Under tryck från de organiserade massorna fann sig ledarna för de reformistiska partierna, speciellt DAGB (Exekutivkommittén för den tyska fackföreningsalliansen), tvingade att upprätta förbindelser med kommunistpartiet. Trots den korta varaktigheten av denna gemensamma aktivitet, hölls två stora demonstrationer i snabb följd i Tyskland; och tack vare dessa förhandlingar och demonstrationer, fick kommunistpartiet nära kontakt med de arbetande massorna i rätt stora områden. Aktionskommittéer som bildats för att avvärja kontrarevolutionära element fortsatte att fungera efter det att proteströrelsen försvagats så snabbt på grund av reformisternas förräderi.

Tanken på enhetsfront marscherar återigen framåt med stora kliv. Den har hjälp av den pågående krisen. Den ekonomiska krisen driver arbetarna och andra löntagare att enas och kräva att deras representanter i fackföreningarna och de politiska partierna arbetar ihop och i samstämmigt. Som en illustration citerar vi Berlins fabriksdelegaters gemensamma möte.

* Denna bilaga utgörs av texten i ett brev som Clara Zetkin skrev till Kommunistiska internationalens exekutivkommitté. – *Red.*

³ Sammgåendet mellan Tysklands Oavhängiga Socialistiska Parti (Unabhängige Sozialdemokratische Partei Deutschlands, *USPD*) och Tysklands Socialdemokratiska Parti (SPD) genomfördes 24 september 1922.

⁴ Rathenau var en av de främsta ledarna för den tyska liberala borgarklassen. Han var utrikesminister 1922 där han förespråkade en nära allians mellan Tyskland och Ryssland. Han mördades under sommaren 1922.

Över 6 000 av dessa delegater deltog trots varningar från fackbyråkratin, av ISPG och SPG, att det var otillåtligt för deras medlemmar att delta i detta möte.

Denna samling, vilken var en verklig händelse, valde en 15-manna-kommitté som ska arrangera en alltysk konferens för fabriks- och verkstadsdelegater. Denna kommitté är sammansatt av medlemmar från alla arbetarpartierna. Den har till uppgift att sammankalla konventet om fackföreningsalliansens exekutivkommittén misslyckas med detta. Målet är att etablera ”kontrollkommittéer” för att övervaka produktion, distribution, priser och så vidare. I många industricentra har sådana kontrollkommittéer redan bildats. Det finns ett ganska stort antal städer där arbetarna har sammankallat möten med fabriks- och verkstadsdelegater där det bildats kommittéer som kräver kontroll över produktion. Överallt stod kommunister i ledningen för denna rörelse vars syfte är att åstadkomma enighet i kampen.

Vissa element i vårt parti, det är sant, motsätter sig enhetsfronten. Dessa åsikter riktar sig dock främst mot misstag som gjorts och mot den felaktiga användningen av enhetsfronten. I framtiden kommer det att bli allt färre misstag. Partiet måste lära sig hur man manövrerar under de nya förhållanden och hur man etablerar en gemensam front, samtidigt som man bevarar och uttrycker sin egen politiska egenart.

Kommunistiska internationalens exekutivkommitté [EKKI]

Moskva, 13 september 1922

Översättning: *Per-Olov Eklund*